

Силабус (Syllabus)

Назва дисципліни	СТРАХУВАННЯ
	<i>Інформація про викладача</i>
Викладач	КОВАЛЬ ЮЛІЯ АНДРІЇВНА , викладач вищої категорії, доктор філософії (PhD) тел. - (067) 292 29 76 сайт – http://vki.vin.ua/ua/wp-content/uploads/2023/10/3-%D0%9A%D0%BE%D0%B2%D0%B0%D0%BB%D1%8C-%D0%AE.%D0%90.pdf <i>e-mail:</i> kovalu1981@gmail.com
	<i>Опис навчальної дисципліни</i>
Обсяг	Кредитів - 120/4 Лекцій - 24 години Практичних - 22 години Самостійна робота студентів - 72 години
Мова викладання	Українська
Семестр / форма підсумкової атестації	6 семестр / залік
Політика академічної доброчесності	https://drive.google.com/file/d/11WWuPPYioYwWi7QIE1Ctc9YqfLNleVUN/view
Короткий опис курсу	Дисципліна « Страховання » призначена для формування у майбутніх бакалаврів знань про основні передумови, необхідність і сутність страховання, засвоєння методів організації та функціонування страхового ринку в Україні, визначення умов надання страхових послуг з основних видів особистого, майнового страховання і страховання відповідальності; визначення сутності та значення надання страхових послуг для страховання ризиків підприємств та фізичних осіб, джерела та особливості надання страхових послуг підприємствам різних галузей, сфер діяльності та форм власності, нормативно-правове забезпечення, яким регулюється здійснення страхової діяльності підприємств.
Мета та завдання курсу	Метою вивчення дисципліни « Страховання » є формування знань з організації страхової діяльності та умінь їх практичного застосування у сфері управління та адміністрування. Завдання дисципліни: <ul style="list-style-type: none"> - усвідомлення механізмів надання страхових послуг, засобі та інструментів їх реалізація, через призму історико-економічного дослідження суті та значення страхової діяльності; що дозволить йому сформулювати рівень знань, необхідний для плідної праці в галузі страховання та використання можливостей страхового захисту в роботі й особистому житті; - засвоєння теоретичних основ, необхідний для ефективної праці в галузі страховання та використання можливостей страхового захисту в роботі й

- особистому житті;
- розуміння сутності та важливості використання й нарощення асортименту страхових послуг з урахуванням попиту на ці послуги в умовах ринку; – розуміння складу та особливостей організації основних видів страхування життя, майнового страхування і страхування відповідальності;
- вміння організувати процес купівлі та продажу страхових послуг, розуміння методики ціноутворення таких послуг відповідно чинного нормативно-правового поля, взаємодії сторін договору страхування в частині їх прав та обов'язків. опанувати теоретичні основи, сутність та принципи організації соціального страхування.

Курс має на меті сформувати та розвинути наступні компетентності студентів:

Загальні компетентності

- ЗК 3. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.
- ЗК 4. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.
- ЗК 7. Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово.
- ЗК 8. Навички використання інформаційних і комунікаційних технологій.

Спеціальні компетентності

- СК 11. Здатність створювати та організовувати ефективні комунікації в процесі управління.
- СК 13. Розуміти принципи і норми права та використовувати їх у професійній діяльності.
- СК 14. Розуміти принципи психології та використовувати їх у професійній діяльності.

Програмні результати навчання

- ПРН 12. Оцінювати правові, соціальні та економічні наслідки функціонування організації.
- ПРН 13. Спілкуватись в усній та письмовій формі державною та іноземною мовами.
- ПРН 14. Ідентифікувати причини стресу, адаптувати себе та членів команди до стресової ситуації, знаходити засоби до її нейтралізації.
- ПРН 15. Демонструвати здатність діяти соціально відповідально та громадсько свідомо на основі етичних міркувань (мотивів), повагу до різноманітності та міжкультурності

Структура дисципліни

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин										Форми контролю		
	денна форма					Заочна форма							
	усього					усього							
	у тому числі					у тому числі							
	Л	п	с	Інд	с.р.		л	п	лаб.с	с.р.	лаб	Інд	с.р.

Тема 1. Сутність, принципи і класифікація страхування	10	2	2			6														ВОК, О, Д, Е.
Тема 2. Державне регулювання страхової діяльності	8	2	-			6														ВОК, О, Д, Е, Т.
Тема 3. Страхові ризики та їх оцінювання	10	2	2			6														ВОК, О, Д, Е, Т.
Тема 4. Страховий ринок.	10	2	2			6														ВОК, О, Д, Е, Т.
Тема 5. Страхові послуги та особливості їх реалізації	10	2	2			6														ВОК, О, Д, Е.
Тема 6. Порядок укладання та ведення страхової угоди	10	2	2			6														ВОК, О, Д, Е.
Тема 7. Особисте страхування. Страхування життя.	10	2	2			6														ВОК, О, Д, Е, П.
Тема 8. Медичне страхування та страхування від нещасних випадків.	10	2	2			6														ВОК, О, Д, Е, П.
Тема 9. Майнове страхування.	10	2	2			6														ВОК, О, Д, Е, П.
Тема 10. Сільськогосподарське страхування.	10	2	2			6														ВОК, О, Д, Е, П.
Тема 11. Автотранспортне страхування. Страхування відповідальності.	10	2	2			6														ВОК, О, Д, Е, П, Т
Тема 12. Доходи, витрати та фінансові результати страховика. Фінансова надійність страхової компанії.	10	2	2			6														ВОК, О, Д, Е, П
Усього годин	120	24	22			72														

Підсумковий контроль - залік

Політика дисципліни

Форми контролю

- **усне та письмове опитування - О;**
- **дискусія, диспут - Д;**
- **реферати, есе - Е;**
- **ведення опорного конспекту – ВОК;**
- **презентації та виступи на наукових заходах – П;**
- **тестування – Т;**

- *комплексна контрольна робота – ККР;*
- *залік – ЗАЛ.*

**Список
рекомендованих
джерел**

Базова

1. Цивільний кодекс України від 16.01.2003 р. №435-IV.
2. Закони України:
  - 2.1. «Про страхування» від 07.03.1996 р. № 85/96-ВР.
  - 2.2. «Про фінансові послуги та державне регулювання ринків фінансових послуг» від 12.07.2001 р. № 2664-III.
  - 2.3. «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо удосконалення функцій із державного регулювання ринків фінансових послуг» від 12.09.2019 р. № 79-IX.
  - 2.4. «Про акціонерні товариства» від 17.09.2008 р. № 514-VI.
  - 2.5. «Про ліцензування видів господарської діяльності» від 02.03.2015 р. № 222-VIII.
3. Розпорядження Державної комісії з регулювання ринків фінансових послуг України:
  - 3.1. «Про затвердження Методики формування резервів із страхування життя» від 27.01.2004 р. № 24.
  - 3.2. «Про затвердження Методики формування страхових резервів за видами страхування, іншими, ніж страхування життя» від 17.12. 2004 р. № 3104.
4. Розпорядження Національної комісії, що здійснює державне регулювання у сфері ринків фінансових послуг:
  - 4.1. «Про затвердження Вимог до організації і функціонування системи управління ризиками у страховика» від 4.02.2014 р. № 295.
  - 4.2. «Про затвердження Додаткових вимог до договорів страхування життя» від 01.06.2017 р. № 2172.
  - 4.3. «Про затвердження Вимог до методики розрахунку викупної суми за договором страхування життя» від 14.11.2017 р. № 4258.
  - 4.4. «Про затвердження Положення про обов'язкові критерії і нормативи достатності капіталу та платоспроможності, ліквідності, прибутковості, якості активів та ризиковості операцій страховика» від 07.06.2018 р. № 850.
5. Постанова Правління Національного банку України: «Про затвердження Положення про перестраховання у страховика (перестраховика) нерезидента» від 20.10.2021 р. № 107.

Допоміжна:

1. Базилевич В. Д. Страхування: Практикум / Київський нац. ун-т ім. Тараса Шевченка / В. Д. Базилевич. К. : Знання, 2011. 607 с.
2. Внукова Н. М. Страхування: теорія та практика: Навч. посіб. / МОН України – 2-е вид., перероб. та допов. // Н. М. Внукова, Л. В. Временко, В. І. Успенко. Харків : Бурун Книга, 2016. 656 с.
3. Говорушко Т. А. Страхові послуги: Навч. посіб. / Т. А. Говорушко. – Центр навчальної літератури Алерта, 2017. 376 с.
4. Горбач Л. М. Страхування: Підручник / Л. М. Горбач, Е. В. Кадебська. – К. : Кондор-Видавництво, 2016. 544 с
5. Дема Д. І. Страхові послуги: Навч. посіб. / Дема Д. І. К. : Алерта, 2017. 526 с.
6. Журавка О. С. Страхування: Навч. посіб. / О. С. Журавка, А. Г.

- Бухтіарова, О. М. Пахненко. – Суми : Сумський державний університет, 2020. 350 с.
7. Копич І. М. Актуарні розрахунки: Підручник / І. М. Копич, В. М. Сороківський, С. В. Черкасова, М. В. Сороківська. Львів : Новий Світ, 2020. 214 с.
  8. Плиса В. Й. Страхування: Підручник, 2-ге вид, виправлене й доповнене / В. Й. Плиса. К. : Каравела, 2019. 512 с.
  9. Попова Л. В. Міжнародне страхування: Навч. посіб. / Л. В. Попова, М. Г. Марич, М. П. Федішин. Чернівці : ЧНУ ім. Ю. Федьковича, 2019. 184 с.
  10. Русул Л. В. Страхування: від теорії до практики: Навч. посіб. / Л. В. Русул, М. П. Федішин, Н. А. Лаврук. – Кам'янецьПодільський: Аксіома, 2018. 288 с.
  11. Терещенко Т. Є. Страхування (у схемах, таблицях, коментарях): Навч. посіб. / Т. Є. Терещенко, Л. О. Заволока, О. Б. Пономарьова. Дніпро : Університет митної справи та фінансів, 2020. 221 с.
  12. Фисун І. В. Страхування: Навч. посіб. / І. В. Фисун. К.: ЦУЛ, 2018. 240 с.

Інтернет-ресурси:

1. Законодавство України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/main/index>
2. Міністерство фінансів України. URL: <https://www.mof.gov.ua/uk>
3. Офіційний сайт Міністерства економіки України. URL: <https://www.me.gov.ua/?lang=uk-UA>
4. Офіційний сайт Верховної Ради України. URL: www.rada.gov.ua
5. Національний банк України. URL: www.bank.gov.ua
6. Офіційний сайт Національної комісії з цінних паперів та фондового ринку. URL: <https://www.nssmc.gov.ua/>
7. Офіційний сайт Державної служби статистики України. URL: www.ukrstat.gov.ua
8. Сайт страхового ринку України. URL: www.insurancetop.com
9. Ліга страхових організацій України. URL: <http://uainsur.com/>
10. Моторне (транспортне) страхове бюро України. URL: <http://www.mtsbu.kiev.ua>
11. Офіційний сайт Європейської організації страхування та пенсійного забезпечення ЕІОРА URL: <https://www.eiopa.europa.eu/>
12. Департамент нагляду за ринком небанківських фінансових послуг. URL: <https://bank.gov.ua/ua/about/structure/departments/departments-of-insurance-market-supervision>
13. Бібліотека імені В. Вернадського. URL: <http://www.nbu.gov.ua>
14. Форіншурер – Інтернет-журнал про страхування. URL: <https://forinsurer.com>
15. Рейтинги страховиків і брокерів України та світу. – Режим доступу: www.insurancetop.com
16. Страхування України – Інтернет-проект. URL: <https://www.ukrstrahovanie.com.ua>

Силабус схвалено на засіданні кафедри
менеджменту, маркетингу та підприємництва
Протокол від 15 серпня 2024 року №1
В.о. завідувача кафедри менеджменту,
маркетингу та підприємництва
_____ к.е.н. Стелла ПИРІЖОК
(підпис)